

Handlingsplan Miljö och Klimat

NVS

2023–2026

KAROLINSKA INSTITUTET

MAJ 2023

Strategi 2030

År 2030 ska Karolinska Institutet (KI) vara ett banbrytande, samverkande och globalt universitet. Hållbarhet är en förutsättning i det arbetet och ska genomsyra universitetets hela verksamhet och inkluderar att campus ska vara miljömässigt och socialt hållbart i ett långsiktigt perspektiv. KI ska till 2030 kraftigt öka utbildnings- och forskningsinsatserna relaterat till klimatförändring och hälsa, och minst halvera utsläppen av växthusgaser med strävan att bli klimatneutralt.

KI:s handlingsplan miljö och klimat 2021–2024

För att uppfylla KI strategi 2030 och bidra till nationella miljökvalitetsmål samt FN:s Agenda 2030 och Parisavtalet, har KI tagit fram en handlingsplan för miljö och klimat som konkretiserar klimatstrategin. Strategin tar hänsyn till KI:s betydande miljöaspekter (energianvändning, ny- och ombyggnation, kemikalier och kemikalieavfall, tjänsteresor, forskning och grundutbildning), och är uppdelad i åtta målområden med tydliga uppdrag för institutioner, universitetsförvaltning och kommittéer. Alla som arbetar och studerar vid, eller på ett annat sätt är anknutna till KI, ansvarar för att verka i linje med handlingsplanen. KI:s handlingsplan miljö och klimat ska integreras i verksamheten på alla institutioner, där prefekterna är ytterst ansvariga för att planerna genomförs. Arbetet inom målområdena är kontinuerligt och rapporteras årligen till ledningen, Naturvårdsverket och Utbildningsdepartementet.

MÅLOMRÅDEN

**Karolinska
Institutet**

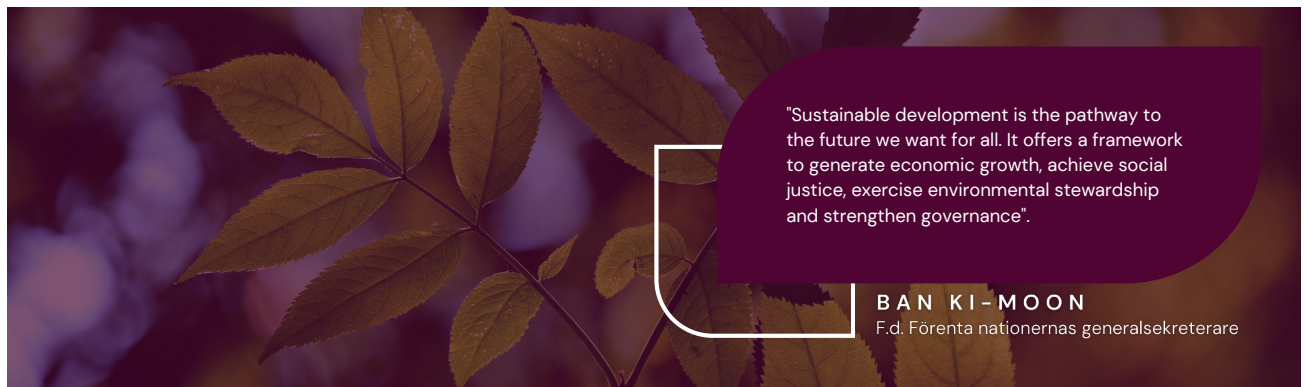
- Utbildning
- Forskning
- Samverkan för nyttiggörande
- Möten och resor
- Energi och fastigheter
- Upphandling och inköp
- Avfall
- Kemikalier

NVS handlingsplan 2023–2026

Institutionen för neurobiologi, vårdvetenskap och samhälle (NVS) är en av KI:s största institutioner och består av en gemensam institutionsledning samt sju avdelningar. Några avdelningar har en inriktning mot experimentell laborativ forskning och forskarutbildning, medan andra har en klinisk inriktning och stor utbildningsverksamhet. Inom den kliniska forskningsverksamheten har institutionen ett stort samarbete med Karolinska universitetssjukhuset (K) och andra vårdinstanser inom regionen. NVS har drygt 500 personer anställda och flera hundra anknutna forskare. Geografiskt befinner sig institutionen på två ställen i Flemingsberg och på tre ställen i Solna. Nationella och internationella hållbarhetsmål är i intresse för både KI och K, och båda organisationerna har tagit fram planer för att aktivt arbeta med miljöfrågor. Mot bakgrund av detta har hänsyn tagits till sjukvårdens miljöplan i anpassningen av KI:s handlingsplan för NVS. Att ha en handlingsplan som är i linje med båda organisationerna förtydligar målen för medarbetarna samt underlättar kommunikation och rapportering, och bidrar till meningsfull samverkan mellan de två organisationerna. I NVS handlingsplan ingår exempel på aktiviteter inom de åtta målområdena i KI:s handlingsplan för miljö och klimat. Ökad kunskap och medvetenhet om miljö- och klimatfrågor i organisationen är en förutsättning för att KI ska nå målen i handlingsplanen och därför finns specifika mål för detta i NVS handlingsplan. Handlingsplanen skall presenteras till institutionen på olika möten, och lyftas fram på NVS hemsida och i NVS News. Alla NVS avdelningar uppmuntras att ha miljöarbete som en ständig punkt i agendan på möten. NVS ska regelbundet informera och inspirera kring KI:s miljö- och klimatarbete. Handlingsplanen sprids till alla medarbetare genom avdelningschefer och administratörer. Som ett stöd i arbetet finns arbetsmiljögruppen, ombudsman för miljö och hållbar utveckling och prefekten som är ytterst ansvarig. Handlingsplanen följs upp under skyddsronerna. NVS handlingsplan 2023–2026 beskriver uppdrag, exempel på aktiviteter, ansvariga personer och hur återslag kommer till prefekten och arbetsmiljögruppen.

NVS är för miljö- och klimatmedvetenhet

Under 2023 och 2024 kommer NVS som första steg i handlingsplanen verka för ökad medvetenhet hos medarbetare kring frågor som rör hållbar utveckling med fokus på miljö och klimat. Aktiviteterna under 2023–2024 återfinns därför till stor del i området kommunikation och kompetensutveckling, vilket i sin tur kan leda till påverkan på en del mål i övriga målområden.

Kommunikation och kompetensutveckling

Mål	Aktiviteter	Ansvariga/ tidsplan	Rapporteras
Verka för förändrade miljöattityder, samt värderingar, färdigheter och kunskap om hållbar utveckling hos alla medarbetare	Beställa SDG material Tillgängliggöra digital utbildning för anställda kring miljö, klimat och hållbar utveckling (SDG) samt göra den obligatorisk Ha en uppdaterad och levande sida om hållbarhet under NVS hemsida, där NVS-specifik information och aktiviteter samlas samt KI:s centrala information kring hållbar utveckling finns länkad. Informera genom NVS Nyhetsbrev Temamånader både på hemsida och i lokalerna tex aktiv transport, läkemedels-konsumtion, biologisk mångfald, energi, avfall etc Regelbundet informera och inspirera kring KI:s miljö- och klimatarbete, och även till institutionernas eget arbete genom arbetsplatsmöten och kursstarter Vartannat år anordna NVS hållbarhetsdag för KI:s anställda och studenter Utställningar med posters (digitalt och live) kring hållbarhetsaspekter;generiska och NVS specifika områden	Miljö-och hållbarhetsombud NVS 2023 Alla medarbetare 2023–2026 Avdelningschefer sprider hemsidan och arbetet till relevant personal 2023–2026 Kommunikatör 2023–2026 Miljö-och hållbarhetsombud NVS 2023–2026 Programdirektorer 2023–2026 Miljö-och hållbarhetsombud NVS 2023–2026 Miljö-och hållbarhetsombud NVS 2023–2026 (Initiera/skapa) Lärare/forskare/med arbetare/studenter på respektive avdelning 2023–2026 (skapa)	Årlig enkät kring hållbar utveckling Antal medarbetare som genomfört SDG utbildningen Skapandet av NVS hållbarhetshemsida. Antal besök på hemsidan Antal temamånader/år Antal besök på arbetsplatsträffar samt programuppstarter NVS hållbarhetsdag antal ggr Antal utställningar

Utbildning på grund, avancerad och forskarnivå

Mål	Aktiviteter	Ansvariga/ tidsplan	Rapporteras
<i>Verka för ökad medvetenhet och kunskap hos lärare om hållbar utveckling inom hälso- och sjukvården samt inom utbildning för hälso- och sjukvården</i>	Tillgängliggöra digitala resurser för alla lärare tex. SDG Learn, SDG academy Workshop/föreläsning om ESD (education in sustainable development)	Avdelningschefer Programdirektorer 2023–2026 NVS miljö och hållbarhetsombud 2023–2026	Årlig enkät kring hållbar utveckling Antal workshops/föreläsningar
<i>Verka för ökad medvetenhet, kunskap och färdighet om lärandeprocesser inom undervisning kring hållbar utveckling på samtliga utbildningsprogram på grund och avancerad nivå</i>	Workshop/seminarier/föreläsningar	Programdirektörerna 2023–2026 NVS miljö och hållbarhetsombud 2023–2026 (Initiera)	Antal workshops/seminarier/föreläsningar
<i>Verka för lärandemål i kurser som innebär att studenter får kunskaper och färdigheter om hållbar utveckling</i>	Workshop kring lärandemål	Programdirektörerna 2023–2024	Antal lärandemål i kurser på program
<i>Där det är möjlighet använda vetenskapliga artiklar kopplade till hållbarhet inom respektive ämnesområde</i>	Sprida artiklar genom NVS hemsida för hållbarhet	Programdirektörerna NVS miljö och hållbarhetsombud 2023–2026 Avdelningschefer sprider hemsidan och arbetet till relevant personal 2023–2026	Antal artiklar/tidskrifter på hemsidan kopplade till hållbar utveckling
<i>Verka för att aspekter av hållbar utveckling inkluderas i examensarbeten på grundnivå</i>	Föreläsningar om hållbarhet i examenskurser Workshop/Seminarier om hållbarhet i examensarbeten Sustainability thesis award	Programdirektorer, kursansvariga lärare, handledare 2024–2026 NVS miljö och hållbarhetsombud 2023–2026 (Initiera)	Antal examensarbeten som inkluderar aspekter av hållbarhet

Forskning

Mål	Aktiviteter	Ansvariga/ tidsplan	Rapporteras
<i>Verka för ökad medvetenhet och kunskap hos forskare om hållbar utveckling inom hälso- och sjukvården samt inom utbildning för hälso- och sjukvården</i>	Tillgängliggöra digitala resurser för alla forskare tex. SDG Learn, SDG academy	Forskargrups- ledare NVS miljö och hållbarhetsombud 2023-2026 (Initiera)	Årlig enkät kring hållbar utveckling
<i>Synliggöra och kommunicera forskningsverksamhet inom hållbar utveckling inom KI samt till det omgivande samhället</i>	Uppdatering på NVS hemsida för hållbar utveckling. Medarbetare uppmanas rapportera Lyfta fram på möten	Kommunikatör Forskargrupper Prefekt 2023-2026	Antal studier/projekt
<i>Verka för mång- och tvärvetenskapliga forskningsinitiativ med fokus på hållbar utveckling</i>	Uppdatering på NVS hemsida för hållbar utveckling	Forskargrupper 2023-2026	Antal samarbeten
<i>Stimulera forskare att ansöka till fonder med koppling till hållbarhet</i>	Uppdatera med information på KVS hemsida om hållbarhet Uppmana till kommunikation kring hur forskare kan relatera sitt arbete till hållbar utveckling	Kommunikatör Hållbarhetsombud 2023-2026 Forskargrups- ledare 2023-2026	Antal sökta bidrag

Samverkan för nyttiggörande

Mål	Aktiviteter	Ansvariga/ tidsplan	Rapporteras
Verka för att klimat och hållbar utveckling är en integrerad del av samverkansprojekt	Klimatfrågan diskuteras och tas hänsyn till i samverkansprojekt	Alla med roll i samverkans- projekt	Exempel på samverkansprojekt där klimatfrågan ingår

Resor och möten

Mål	Aktiviteter	Ansvariga/ tidsplan	Rapporteras
Främja resefria möten och konferenser, även internationellt, bland egen personal samt samarbetspartners	Digitala möten Inköp av utrustning som möjliggör organisering av resefria möten Undersöka möjligheter och vilja för hybridmöten Inventera utrustning som möjliggör resefria möten	Alla som reser i arbetet 2023–2026 Avdelningschefer /Inköpsavdelningen 2023–2026	Antal möten som deltog digitalt Antal möten som organiserades med möjlighet till digital deltagande
Verka för att bibehålla ett lågt flygresande och vid resa i större utsträckning välja tåg	Digitala möten Tågresor	Alla som reser 2023–2026	Antal möten som krävde resa (antal flyg och antal tåg)
Säkerställa att alla medarbetare är införstådda med aktuella riktlinjer för tjänsteresor	Inkludera riktlinjerna till introduktion av nya medarbetare Riktlinjer finns lätt tillgängliga på hemsidan	Avdelningscheferna (introduktion för nya medarbetare) 2023–2026 Avdelningsmöten 2023–2026 Admin. möten 2023–2026 Kommunikatör 2023–2026	Riktlinjer är en del av introduktionspaketet Riktlinjerna finns på hemsidan
Vid anordnande av möten och konferenser använda guiden för Hållbara möten	Alla administratörer och gruppledare känner till och använder guiden för hållbara möten Guiden finns lätt tillgänglig på hemsidan	Avdelningscheferna sprider guiden till relevant personal 2022–2024 Kommunikatör 2022–2024	Guiden finns på hemsidan Årligt rapport om antal stora möten och konferenser där guiden har använts
Verka för aktiv transport till och från	Se över möjligheterna till förmånscykel	Alla medarbetare 2023–2026	Årlig enkät kring hållbar utveckling

arbetet (när det är möjligt)	Se över och verka för utökade utrymmen för cykelparkering inomhus	Ekonomiavdelningen 2023–2026 Fastighetsägare 2023–2026	
-------------------------------------	--	--	--

Energi och fastigheter

Mål	Aktiviteter	Ansvariga/ tidsplan	Rapporteras
Effektivisera energianvändningen t ex genom att se över användningen av dragskåp, frysar och ventilation	Släcka lampor, skärmar och datorer i dagens slut Sänka värme Stänga dragskåp Uppdatera till närvarostyrt ventilation och belysning Ändra frysar från -80 till -70 Skapa en Green Lab guide som presenteras på hemsidan	Alla medarbetare 2023–2026 Avdelningschefer stödjer modernisering av ventilation / belysning 2023–2026 Fastighetsägare 2023–2026	Närvarostyrt ventilation och belysning finns eller pågår utbyte Värmesänkning pågår Green lab guide finns på hemsidan
Välja energieffektiva produkter vid inköp avelektronik	Energieffektiva produkter köps Byte till energieffektiva lampor Rörelsestyrda lampor Verka för att fastighetsägare sätter upp fler solpaneler samt display kring energiproduktion i entrepren ANA23	Alla som köper elektronik 2023–2026 Avdelningschefer stödjer byte till energieffektiva lampor 2023–2026 Fastighetsägare 2023–2026	Kartläggning av lokaler med energieffektiva lampor Inköp med krav för energieffektivitet

Upphandling och inköp

Mål	Aktiviteter	Ansvariga/ tidsplan	Rapporteras
<i>Minska konsumtionen av varor, t ex genom att låna produkter av varandra, samordna inköp av kemikalier och se över användningen av engångsprodukter</i>	Skapa en Teams grupp –NVS recycling där begagnade möbler, utrustning och datorer byts Engångsprodukter undviks tex pappershanddukar. Nudging Göra KI köp och sälj synligt	Avdelningschefer /miljöombud/ arbetsmiljögruppen/kommunikatör 2023–2026 Alla som köper produkter 2023–2026 Kommunikatör 2023–2026	Teams grupp – NVS recycling. Antal byten
<i>Följa klimat och hållbarhetskrav vid inköp</i>	NVS bidrar med deltagare i referensgrupper inför KI-gemensamma upphandlingar. I gruppen sker en samverkan kring vilka klimat och hållbarhetskrav som ska ställas i upphandlingarna	Inköp och upphandlingsenheten NVS beställare och deltagare i referensgrupper 2023–2026	Inköp och upphandlingsenheten följer upp de klimat och hållbarhetskrav som ställts i KI-gemensamma upphandlingar samt i upphandlingar som Inköp och upphandlingsenheten har hanterat på uppdrag av NVS NVS beställare följer upp klimat och hållbarhetskrav i direktupphandlingar under 100 000 kr
<i>Vid inköp och upphandling verka för minskade emballage</i>	Samarbeta med andra enheter i samma hus (NEO, Bioclinicum, mm) genom att ha en gemensam beställning för hela huset. Aktivt som beställare be företaget leverera hela beställningen vid 1 tillfälle och inte flera	Miljö ombud, NVS representant på olika hus, arbetsmiljögruppen 2023–2026	Antal gemensamma beställningar

	Ställ krav på minskat emballage vid upphandling Välj produkter med minimal förpackning	Alla som köper produkter 2023–2026	
Vid servering av mat välja alternativ med låg miljö- och klimatpåverkan i enlighet med Guide för hållbara möten	Hållbarhetskrav ställs inför möten och konferenser där mat serveras Guide på hållbara möten är känt och används Nudging – hållbar val som default	Avdelningschefer sprider guiden till relevant personal 2023–2026 Kommunikatör 2023–2026 Alla som köper mat / catering 2023–2026	Guiden finns på hemsidan om hållbarhet Årlig enkät kring hållbar utveckling
Minska antalet försändelser till NVS	Uppmana företag att skicka fler små ordrar i en stor försändelse i stället för att skicka en order åt gången. Vid akuta ordrar kan ansvarig person förmedla det Arbeta för att detta blir norm på NVS	Inköpsavdelningen 2023–2026	Antal ordrar/paket

Avfall

Mål	Aktiviteter	Ansvariga/ tidsplan	Rapporteras
Underlätta och informera om möjligheterna att materialåtervinna i verksamheten	Skapa en Teams grupp –NVS recycling där begagnade möbler, utrustning och datorer byts Intendenten för NVS undersöker möjligheterna till ombyggnation av miljörummet i Zanderska huset, samt möjligheterna att köpa in nya sorteringskärl för återvinning till avdelningarna Etablera möjligheter för återvinning av t ex metall, plast, glas, och papp i alla lokaler	Avdelningchefer/ miljö-ombud/arbetsmiljögruppen/ Kommunikatör 2023–2026 Fastighetsavdelningen Intendenten för NVS Akademiska Hus 2023–2026	Teams grupp – NVS recycling. Antal byten En del återvinningsmöjligheter finns. Arbetet pågår redan nu

Inventera vilka lokaler som inte har återvinning Alla offentliga dokument godkänns i elektronisk format med EduSign Ta fram översikt på hur mycket papper som skrivs ut på alla NVS skrivare Använda nudging för att minska pappersutskrifter Använda eco-fiendly pappers Använda nudging för att minska pappersutskrifter Minska mängden material genom att planera arbetet bättre i förväg Ökad förbrukning av material som är återanvändbara till exempel glaspipetter på labbet i stället för	Administration på alla nivåer (EduSign) 2023–2026 Forskare och gruppleadare 2023–2026 Alla medarbetare 2023–2026 Inköp och administratörer 2023–2026 Alla medarbetare 2023–2026	Alla handlingar godkänns i elektronisk format Antal papper som skrivs ut. Välja ut ett antal skrivare inom NVS Användandet och inköp av eco-fiendely papper – statistik genom inköp
---	--	--

Kemikalier

Mål	Aktiviteter	Ansvariga/ tidsplan	Rapporteras
Öka medvetenheten om hälsofarliga, giftiga och miljöfarliga kemikalier och hur de kan minskas eller ersättas	Medvetandegöra genom diskussioner i forskargrupper samt via NVS hemsida för hållbarhet	Forskargrups- ledare Avdelningschefer 2023–2026	Antal genomförda möten
Arbeta aktivt för att substituera hälsofarliga, giftiga och miljöfarliga kemikalier	Alla laborativa medarbetare känner till hälsofarliga, giftiga och miljöfarliga kemikalier och substitutionsregler Informationen är en del av introduktion till nya medarbetare. Hälsofarliga, giftiga och miljöfarliga kemikalier i KLARA följs upp (riskbedömning, substitution) Föra diskussion med gruppledare som gärna behåller hälsofarliga, giftiga och miljöfarliga kemikalier för säkerhetsskull	Kemikalie- och biosäkerhetsombud ser till att relevant material finns i introduktion till nya medarbetare 2023–2026 Avdelningschefer på GL möten Kemikalieombud och inventerare i samband med inventering i Jan–Mars 2023–2026	CMR utredningar Antalet hälsofarliga, giftiga och miljöfarliga kemikalier i KLARA varje år/grupp redovisas Antalet urfasade / substituerade kemikalier
Effektivisera inköp och användning av hälsofarliga, giftiga och miljöfarliga kemikalier med syfte att minska både inköp och avfall	Substituera hälsofarliga, giftiga och miljöfarliga kemikalier. Köpa mindre mängd av en kemikalie även om det är dyrare per vikt. Ha gemensamma kemikalier på avdelningen Leta efter kemikalier i KLARA hos andra grupper/avdelningar/ institutioner i huset/området i stället för att köpa nya Avfallshantering beskrivs i riskbedömning	Alla som arbetar med farliga kemikalier 2023–2026 Kemikalie- och biosäkerhetsombud och alla som arbetar med kemikalier 2023–2026	Inköp av hälsofarliga, giftiga och miljöfarliga kemikalier minskar Bioclinicum ska fortsätta ha gemensamma kemikalier på avdelningen. NEO ska utvärdera detta och ta fram ett förslag Antal hälsofarliga, giftiga och miljöfarliga kemikalier i KLARA

			Rapporter från skyddsronder ang
Säkerställa att riskbedömningar görs för hantering av kemikalier och att avfallshantering inkluderas i dessa	Alla laborativa medarbetare tar kurs i kemikaliehantering och riskbedömning Avfallshantering är en del av riskbedömningar Skyddsrund	Avdelningschefer/ gruppleddarna/ handledare 2023-2026 Kemikalie- och biosäkerhetsombud 2023-2026	Antal medarbetare som tagit kursen Riskbedömningar är på plats Skyddsronder genomförs och rapporteras, avvikelser följs upp
Säkerställa att alla anställda som leder eller själv utför ett arbete med kemiska produkter deltar i kurs för riskbedömning	Handledarna och enhetscheferna kontrollerar att alla som arbetar med kemiska produkter tar kurser	Avdelningschefer /Gruppleddarna/ handledare 2023-2026 Kemikalie- och biosäkerhetsombud 2023-2026	Antal medarbetare som tagit kursen
Verka för att rapportering av incidenter, avvikelser och tillbud sker i KI:s incidentrapporteringssystem för att förbättra arbetsmiljön och förebygga olyckor	Öka medvetenhet om incidentrapportering Länk till rapportering finns på hemsidan Arbetsmiljögruppen hanterar och följer upp alla incidentrapporter	Avdelningschefer /gruppleddarna/ handledare 2023-2026 Kommunikatör 2023-2026 Arbetsmiljögruppen 2023-2026	Länk till incidentrapportering finns på hemsidan Antalet rapporter Minnesanteckningar från arbetsmiljögruppen

Aktiviteter

2023-2024

KOMMUNIKATION OCH KOMPTENSUTVECKLING Verka för förändrade miljöattityder, samt värderingar, färdigheter och kunskap om hållbar utveckling hos alla medarbetare	Starta upp NVS år för miljö- och klimatmedvetenhet Beställa SDG material till bla ANA 23 (Miljö- & hållbarhetsombud) Enkät om hållbarhet till alla medarbetare (Miljö- & hållbarhetsombud) Skapandet av NVS webbsida för hållbarhet (Miljö- & hållbarhetsombud + webbredaktör) Medverka i NVS nyhetsbrev (kommunikatör +Miljö- & hållbarhetsombud) 2-3 olika temamånader på NVS webbsida för hållbarhet, NVS nyhetsbrev samt via anslagstavlor i husen (Miljö- & hållbarhetsombud + övriga som vill bidra) Marknadsföra den digitala KI utbildningen kring miljö, klimat och hållbar utveckling (SDG) samt göra den obligatorisk. (Miljö- & hållbarhetsombud + avdelningschefer) Se över möjligheterna för anslagstavla för hållbar utveckling i ANA 23 (Miljö- & hållbarhetsombud)
UTBILDNING PÅ GRUND, AVANCERAD OCH FORSKARNIVÅ Verka för ökad medvetenhet, kunskap och färdighet om lärandeprocesser inom undervisning kring hållbar utveckling på samtliga utbildningsprogram på grund och avancerad nivå	Tillgängliggöra digitala resurser om hållbar utveckling, globala målen, Agenda 2030 samt andra pedagogiska resurser om SDG utöver det som redan finns på ki.se (Miljö- & hållbarhetsombud) Workshop/seminarie om ESD (education in sustainable development) (Miljö- & hållbarhetsombud - ES)
FORSKNING Verka för ökad medvetenhet och kunskap hos forskare om hållbar utveckling inom hälso- och sjukvården samt inom utbildning för hälso- och sjukvården	Tillgängliggöra digitala resurser om hållbar utveckling, globala målen och Agenda 2030 utöver det som finns på ki.se (Miljö- & hållbarhetsombud)

Synliggöra och kommunicera forskningsverksamhet inom hållbar utveckling inom KI samt till det omgivande samhället	Tillgängliggöra resurser för att söka vetenskapliga artiklar kring hållbar utveckling (Miljö- & hållbarhetsombud) Lyfta fram forskningsverksamhet/projekt inom hållbar utveckling på NVS webbsida för hållbarhet (Miljö- & hållbarhetsombud)
RESOR OCH MÖTEN Främja resefria möten och konferenser, även internationellt, bland egen personal samt samarbetspartners Verka för att bibehålla ett lågt flygresande och vid resa i större utsträckning välja tåg Säkerställa att alla medarbetare är införstådda med aktuella riktlinjer för tjänsteresor Verka för aktiv transport till och från arbetet	Inkludera riktlinjerna till introduktion av nya medarbetare (avdelningschefer) Alla administratörer och gruppleadare känner till och använder guiden för hållbara möten (avdelningschefer) Resvanor till och från arbetet. Frågor i enkät om hållbarhet till alla medarbetare (Miljö- & hållbarhetsombud) Se över möjligheterna för förmånscykel (ekonomiavdelningen) Tema aktiv transport inom ramen för NVS år för miljö- och klimatmedvetenhet Fortsatt arbete med att se över och verka för utökade utrymmen för cykelparkering inomhus (ansvarig kommunikatör med fastighetsägare)
ENERGI OCH FASTIGHETER Effektivisera energianvändningen t ex genom att se över användningen av dragskåp, frysar, elektronik och ventilation	Skapa green-lab guide (Miljö- & hållbarhetsombud-SM) Uppmana medarbetar att stänga av elektronik vid dagens slut (avdelningschefer)
UPPHANDLING OCH INKÖP Minska konsumtionen av varor, tex genom att låna produkter av varandra, samordna inköp av kemikalier och se över användningen av engångsprodukter Vid servering av mat välja alternativ med låg miljö- och klimatpåverkan i enlighet med Guide för hållbara möten	Skapa en Teams grupp NVS recycling där begagnademöbler, utrustning och datorer byts (Miljö- & hållbarhetsombud +kommunikatör) Fortsatt arbete med hållbarhetskrav ställs inför möten och konferenser där mat serveras (avdelningschefer) Uppmana ansvarig person att använda nudging för hållbara matval som default för medarbetare (avdelningschefer) Uppmana till mindre antal försändelser av inköpt material (inköpsavdelningen)

AVFALL Underlätta och informera om möjligheterna att materialåtervinna i verksamheten	Fortsatt undersökning av möjligheter för ombyggnation ANA 23 för sopsortering (ansvarig kommunikatör med fastighetsägare) Nudging används för minskat pappersbruk (Miljö- & hållbarhetsombud + avdelningschefer) Köpa eco-vänliga papper (ansvariga för inköp)
KEMIKALIER Säkerställa att riskbedömningar görs för hantering av kemikalier och att avfallshantering inkluderas i dessa	Skapa medvetenhet om att byta ut hälsofarliga, giftiga och miljöfarliga kemikalier (forskargrupsledare + avdelningschefer) Uppmana medarbetare att ta risk-analyskursen (forskargrupsledare + avdelningschefer)

**Karolinska
Institutet**